

ROGER JIMÉNEZ MONCLÚS, president de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 12/2018 els membres del Consell de la Informació de Catalunya en reunió plenària de data 18 de setembre de 2018 (CIC) van adoptar per unanimitat el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

“Expedient 12.2018

ASSUMPTE

Queixa online al CIC, presentada per la Sra. A.P.C., el dia 13/06/2018 contra CatalunyaDiari, Atlasagència, Censuratnews, ABC, Tele5, i acceptada a tràmit en la mateixa data.

ANTECEDENTS

La Sr. À. P. basa la seva queixa en els següents motius: *El passat dilluns 4 de Juny, a Vilanova i la Geltrú, va morir assassinada la L. A.. Els mitjans “informatius” que referenciem van fer cas a la informació que els va donar una senyora de nom Pia que va dir que era amiga del presumpte assassí i que aquest es deia F. C*.. I sense contrastar la informació van publicar la notícia amb aquest nom. Casualment, al costar de la casa dels fets hi ha l'empresa Construcciones C. 1945 i a causa de publicar el nom “F.C. C.”, moltes persones que no coneixien a la família C., van començar a difondre que l'assassí era un dels fills del contractista. Aquest fet va provocar que insultessin a un membre de la família i l'empresari va haver d'anar a la policia municipal a denunciar el fet. Però el mal ja estava fet i tant a Vilanova com a Sitges, on també tenen família, el seu nom va correes de boca a boca. L'endemà aquests mitjans vas esborrar part de la seva informació errònia, però cap d'ells va emetre cap nota de disculpa ni van justificar el seu error.*

La Sra. P. creu que s'han vulnerat els drets de la família C. i els següents criteris del Codi Deontològic:

- 1.- 01: Informar de manera acurada i precisa
- 2.- 02: Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament
- 3.- 03: Rectificar les informacions incorrectes.

Manifesta voler denunciar els fets perquè entenem que existeix una mala premsa, incapaç d'emetre notícies objectives i que son incapaces de disculpar-se públicament.

La Sra. P. aporta també altres documents. Entre ells:

1.- e-mail que el seu germà J. R.P., cap de producció de El Trobador.cat, va lliurar a info@catalunyadiari.cat : *Hola, us escric per a que rectifiqueu la notícia sobre l'assassí de la L., heu posat F. C. i es diu J. F. L.. Amb aquest error heu creat un pànic a un altre família que no te re a veure amb la causa. Feu el favor de contrastar la informació com a bons professionals que voleu ser, no?. Moltes gràcies i sigueu mes curosos.*

L'equip de Catalunya Diari contesta el 06/06/18:

La notícia va ser rectificad aahir. Perdoneu les molèsties.

2.- <https://catalunyadiari.com/successos/drogues-aden-assassi-laia-vilanova> :

F. C., presumpte assassí de la L.....

3.- censuratnews jpg. :

L'assassí de la nena de 12 anys és F.C.....

4.- successos jpg. :

Així és F. C., el presumpte assassí de la nena de Vilanova i la Geltrú....

5.- Tuït de la Guardia Urbana @PLVNG:

Aconsellem no difondre informació no contrastada per fons oficials #StopBulos

L'honor d'una persona es pot veure molt afectat de forma errònia

El detingut respon a J.F.L.O., no pas al cognom C. com s'està difonent per xarxes.

6.- https://www.elespanol.com/reportaje/210180606/joan-cocinero-volvio-pekín-obsesio-vecina-adoptada/312968717_0.html:

El “ asesino ” que no tuvo nada que ver

Durante toda la jornada se vivieron escenas de tensión y de dolor en la Avenida Cubelles. Informaciones contradictorias sobre la vida del asesino, así como mucha expectación por verlo. También se dieron situaciones surrealistas, derivada alguna de la mala praxis de un medio de comunicación: un Periódico publicó que el detenido se llama F. C. y que era hijo de A. C., un conocido constructor de Vilanova. Datos que no eran ciertos,

Curiosamente, Construcciones C. està en el 24 de la Avenida Cubelles. Es decir, en el portal de al lado del lugar de los hechos. Mientras su propietario estaba dentro trabajando, en la calle, la multitud compartía por redes la noticia falsa y le gritaban asesino al constructor, que nada tenía que ver con el suceso y escuchaba las amenazas de muerte. Finalmente tuvo que salir a hablar con los Mossos para aclararlo. La propia policía se puso en contacto con este medio para que rectificasen.

AL·LEGACIONS

Només s'han rebut al·legacions de Catalunya Diari, que es poden resumir en els següents punts:

- 1.- S'admet la falsedat publicada del nom del assassí , “arran d'un error d'interpretació d'una de les fonts”.
- 2.- S'assegura que diversos veïns consultats pel mitjà van donar el nom de F. C. i que un responsable de comunicació de la policia va validar aquest nom (?).
- 3.- Diuen que es van assabentar del possible error gràcies a que l'Àrea de Comunicació dels Mossos d'Esquadra es va posar en contacte amb la redacció.
- 4.- Un cop reconegut l'error, Catalunya Diari va aplicar el seu protocol en aquests casos i “va esmenar la noticia, fent una auditoria de xarxes per comprovar que no sortia el nom erroni en cap publicació de Facebook, Twitter o Instagram i es van revisar les informacions ja indexades a Google per evitar que el nom erroni pogués ser relacionat amb aquest fet”.
- 5.- Esmenada la noticia, es va comunicar a l'Àrea de Comunicació dels Mossos d'Esquadra i “es van posar a disposició d'aquest cos pe tal de fer el contacte amb la família per poder-los explicar els fets i demanar-los disculpes. Com que no es va rebre cap resposta del cos dels Mossos d'Esquadra – que havien intercedir amb el ciutadà – ni de la família, vam donar el tema per tancat”.

PONÈNCIA

Criteri 01.- Informar de manera acurada i precisa

Dels fets relatats i documentats es desprèn de forma inequívoca que els mitjans que van publicar la noticia referint-se a F. C. com a presumpte assassí de la Laia van vulnerar aquest criteri al difondre una informació no contrastada, obviant la recerca de la veritat a que han d'estar compromesos, al donar credibilitat a una font poc segura (conjectures i rumors) sense la deguda comprovació. Les

al·legacions presentades per Catalunya Diari en aquest sentit no son concloents per eximir a aquest mitjà del error. L'afirmació de que un responsable de comunicació de la policia va validar el nom, sembla poc creïble donat el tuit de la policia local i el fet que fossin els Mossos els que van alertar a Catalunya Diari del error.

Criteri 02.- Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament

En aquest cas es van difondre dades imprecises i sense base suficient, que van causar perjudicis i van provocar danys i descrèdit, lesionant la dignitat d'una persona i la seva família. És obvi que els periodistes implicats no es van posar en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta, com recomana l'esperit d'aquest criteri.

Criteri 03.- Rectificar les informacions incorrectes.

Si bé alguns dels mitjans implicats van rectificar la noticia el dia següent retirant el nom de F. C., no sembla que ho hagessin fet amb el tractament i l'extensió proporcionals, atenent a la gravetat del error i dels perjudicis causats a la família C.. Catalunya Diari, a més de retirar el nom, va fer una auditoria de les xarxes, però no consta que s'hagués publicat cap nota específica per desmentir la falsa noticia. Desconeixem si aquests mitjans van fer alguna aproximació als perjudicats amb la finalitat d'excusar-se, com seria exigible o, si mes no, raonable. Catalunya Diari va intentar-ho, segons s'afirma a les seves al·legacions, però de manera indirecta a través dels Mossos i, en no materialitzar-se el contacte, van donar el cas com a tancat.

Per tot l'anterior, el Ple del Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD

En funció del anàlisi dels fets i dels fonaments deontològics exposats, el CIC considera que els mitjans citats a la queixa (Catalunya Diari, Atlasagència, Censuratsnews, ABC, Tele5) que van publicar la noticia de l'assassinat de la L. A., atribuint a F. C. la presumpció de l'autoria del crim, en lloc de a J. F. L., donant credibilitat a una informació poc segura i no contrastada i causant greus perjudicis al Sr. C. i a la seva família, van vulnerar els criteris 01, 02 i 03 del vigent Codi Deontològic de la professió periodística a Catalunya.

Tanmateix, en el cas concret de Catalunya Diari, les al·legacions presentades podrien eximir, si més no parcialment, a aquest mitjà de la vulneració d'aquest criteri, donada l'ambigüitat dels termes "tractament i extensió proporcionats" emprats en la definició de l'esperit del criteri 03 al Codi referits a l'obligació d'esmenar les falsedats. No obstant, el tractament de la rectificació va consistir únicament en canviar el nom del senyor C. pel del veritable acusat, sense donar cap explicació del error comés ni reconèixer l'error davant dels lectors, essent més una ocultació del error que no pas una rectificació alliberadora del dany moral causat a la família C..

I per que així consti s'estén la present certificació a Barcelona en data 18 de setembre de 2018. Certifico.